

Na doručku
 Satutární město Karlovy Vary
 Ing. Petr Kulháněk
 Moskevská 21
 361 20 Karlovy Vary

134 805/12

Magistrát Karlovy Vary, Moskevská 21, 361 20 Karlovy Vary	
ODDĚLENÍ PAMÁTKOVÉ PÉČE, U Spořitelny 2, 361 20 Karlovy Vary	
Došlo MM II.	12 -09- 2012
Došlo MM I.	13 -09- 2012
Počet listů: 2	Počet příloh: 8
Spis. číslo: 88.1	Skart. značka: 10

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE
 21.6.2012

NAŠE ZNAČKA
 226/OPP/12/Kož

VYŘIZUJE / LINKA
 Kožešníková/608

KARLOVY VARY
 10.9.2012

Věc: REKONSTRUKCE SCHODIŠTĚ KOSTELA SV. URBANA V RYBÁŘÍCH, KARLOVY VARY.

Magistrát města Karlovy Vary, oddělení památkové péče (dále jen „správní orgán“), jako dotčený orgán státní správy na úseku státní památkové péče příslušný dle ust. § 29, odst. 2, písm. e), zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen „zákon o státní památkové péči“), vydává dle ustanovení § 14 odst. 2 tohoto zákona, na základě žádosti Statutárního města Karlovy Vary, Moskevská 21, Karlovy Vary, zastoupeného primátorem města Ing. Petrem Kulhánkem, podané dne 21.6.2012, ve věci vydání závazného stanoviska výkonného orgánu státní památkové péče k rekonstrukci schodiště kostela sv. Urbana v Rybářích, Karlovy Vary, a po vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Lokti č.j. 342/53623/2012, ze dne 5.9.2012, dle ustanovení § 149 zákona č.500/2004 Sb., správního řádu toto

Z á v a z n é   s t a n o v i s k o :

Rekonstrukce schodiště kostela sv. Urbana v Rybářích, Karlovy Vary - objekt je jmenovitě zapsán v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR pod rejstř.č. 32766/4-902 je ve smyslu ustanovení § 14 odstavce 3 citovaného zákona o státní památkové péči, z hlediska státní památkové péče **přípustná při dodržení těchto podmínek:**

1.Rozsah: Rekonstrukce schodiště kostela sv. Urbana v Rybářích, Karlovy Vary

2.Podmínky:

- 2.1. Při opravě schodiště nebude měněn jeho tvar, konstrukce, velikost ani jednotlivé detaily. V optimálním případě by bylo vhodné v předstihu zpracovat prováděcí dokumentaci, která by podrobně specifikovala postup uvažovaných prací. Vzhledem k povaze obnovy (jedná se o konstrukčně jednoduchý prvek, jehož původní podoba je známa) je však možné i postupovat bez tohoto projektu níže popsáním způsobem. Tento postup však klade zvýšené nároky na zhotovitele. Ten musí být srozuměn s tím, že stavba je součástí kulturní památky a při opravě bude použito odlišného charakteru materiálů a technologií oproti běžné výstavbě. Měl by tedy mít dostatečné zkušenosti s obnovou historických konstrukcí a schopnost prokázat se dostatečným počtem a kvalitou referenčních prací. V této souvislosti nelze vyloučit ani součinnost (např. ve formě konzultace či dohledu) s restaurátorem (především při opravě lokálních poškození a barevných retuší).

- 2.2. Chybějící schodišťové stupně budou doplněny novými dle původních. Nově doplněné stupně budou stávající přesně kopírovat tvarem a materiálem. Bude použito shodného typu kamene (vzhled a struktura). Důležité je rovněž opracování kamene, které bude odpovídat původnímu vzhledu. Povrch nově osazenými kusy bude pemrlován tak, aby se jejich vzhled maximálně přiblížil originálním částem (pochopitelně bez výraznějších stop poškození). Finální sjednocení vzhledu bude dosaženo patinací nových částí tak, aby celek schodiště působil jednotně (tedy, aby se nové kusy barevně výrazně nelišily od kusů původních)
- 2.3. U poškozených stupňů jednoznačně preferujeme jejich zachování a provedení opravy. Ta bude provedena pomocí doplňků z umělého kamene. V konečné fázi bude provedena barevná retuš, která doplňované úseky schodů pohledově sjednotí s jejich okolím. Pokleslé stupně budou nově přizvednuty do původní polohy, případně nově osazeny na původní místo. Pokud by bylo nutné některý kus kompletně vyměnit za kopii (tento předpoklad však v současné době není) bude tento postup v předstihu odsouhlasen orgány státní památkové péče (Magistrát města Karlovy Vary, oddělení památkové péče a Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti).
- 2.4. Dojde k vyždění zříceného sloupku ukončujícího horní hranu schodiště. Částečně zachovaný levý (při pohledu od paty schodiště) bude opraven. Struktura omítky bude odvozena z dochovaných fragmentů.
- 2.5. Před začátkem stavebních prací bude investorem svolán kontrolní den za účasti zástupců státní památkové péče a vybrané firmy realizující opravu, na kterém bude upřesněn detailní postup obnovy. Další kontrolní dny budou konány dle potřeby.

O d ů v o d n ě n í :

Žadatel, Statutární město Karlovy Vary, Moskevská 21, Karlovy Vary, zastoupené primátorem města Ing. Petrem Kulhánkem, podal dne 21.6.2012, žádost ve věci vydání závazného stanoviska výkonného orgánu státní památkové péče k rekonstrukci schodiště kostela sv. Urbana v Rybářích, Karlovy Vary.

Žádost byla dne 25.6.2012 zaslána Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Lokti, k odbornému vyjádření. Odborné vyjádření č.j. NPU-342/53623/2012, ze dne 5.9.2012 obdržel Magistrát města Karlovy Vary, oddělení památkové péče dne 7.9.2012.

Na území vyhlášené městské památkové zóny je nutné pro stavby, stavební úpravy, udržovací práce i nové stavby preferovat tradiční stavební postupy, prvky a materiály – takové, které svým charakterem navenek neznehodnocují (z hlediska památkové ochrany) stavby a nenarušují tak historické prostředí a vztahy v památkové zóně. V souladu s těmito zásadami byl posuzován předložený návrh.

Kostel sv. Urbana leží v blízkosti středu historické osady Rybáře, která v současnosti tvoří součást Karlových Varů. Je situován na vrcholu protáhlého terénního hřbetu

nacházejícího se na levém břehu řeky Ohře, poblíž jejího soutoku s říčkou Rolavou, v místě zvaném Kappelberg. Jde o jednolodní, orientovanou církevní stavbu s polygonálním presbytářem, téměř čtvercovou lodí a čtyřbokou věží. Kostel pravděpodobně vznikl v rámci kolonizačního procesu společně s osadou Rybáře v poslední třetině 13. století. Svým slohovým výrazem zaujímá v rámci venkovské sakrální architektury historického Loketska důležité místo dokladující způsob pronikání gotického tvarosloví do venkovského prostředí západních Čech. Vzhledem ke svému značnému stáří prodělal kostel řadu stavebních úprav. V letech 1832 - 33 dochází k přestavbě, která mu dala podobu, kterou si zachoval prakticky až do současnosti. Poslední zásadní stavební úpravu prodělal kostel roku 1938, kdy byl proměněn na památník obětem první světové války. Po válce započala jeho postupná devastace. V roce 1986 byla stržena střecha. O dva roky později pak došlo k likvidaci větší části presbytáře. Počátkem 90. let byla plánována obnova kostela a jeho nové využití coby aukční síně. V rámci realizace tohoto záměru byla započata základní stabilizace objektu (dozdění části presbytáře a zpevnění koruny zdiva). Práce však záhy ustaly a objekt od té doby znovu chátral. Na konci 90. let došlo ke zřícení triumfálního oblouku. Došlo k destrukci podstatné části severní zdi lodě s jediným plně dochovaným raně gotickým oknem. Dále došlo k narušení zdi v oblasti zaniklého šnekového schodiště, ke zřícení záklenku mezi severní zdí a věží, poškození schodů před západním průčelím kostela atd. V momentě, kdy kostel stál na samém pokraji zániku, změnil majitele a započaly práce na základní stabilizaci. Samotným pracím předcházelo zpracování operativního průzkumu a dokumentace, který prohloubil dosavadní stav poznání sumarizovaný ve starším stavebně-historickém průzkumu¹. V průběhu let 2010 – 2011 došlo k obnově prakticky veškerých zděných konstrukcí a k provizornímu zastřešení. V letošním roce by mělo být na tyto práce navázáno obnovou hlavního schodiště. To vzniklo nejspíše v rámci klasicistní přestavby kostela, která je z hlediska jeho památkové obnovy určující. Finální podobu pak dostalo na přelomu 30. a 40. let 20. století při přestavbě kostela na válečný památník. V této podobě se dochovalo až do současnosti. Je však poznamenáno více jak 70 lety neúdržby a vandalismem. Část schodišťových stupňů zcela chybí. Jiné jsou pokleslé a poškozené.

Oprava poškozeného schodiště je z odborného hlediska státní památkové péče vítaná. V současné době probíhá postupná obnova kostela, který dlouhá léta chátral a zajištění kvalitního přístupu k němu po posuzovaném schodišti je tedy žádoucí. Vzhledem k tomu, že nemáme podklady pro starší řešení (které se však vzhledem k povaze dané konstrukce pravděpodobně výrazněji nezměnilo) doporučujeme schodiště uvést do jeho poslední podoby poslední podoby z první třetiny 20. století. Tento stav koresponduje jak s úpravou okolního parku a zároveň není v rozporu s finální podobou kostela po obnově. Při obnově je však třeba mít na paměti, že se jedná o nedílnou součást kulturní památky. Je proto nezbytné při jeho opravě dodržet základní požadavky státní památkové péče. V tomto případě jde především o zachování původního vzhledu schodiště, jeho jednotlivých částí a provedení opravy za použití tradičních postupů a materiálu.

Použitá literatura: Konůpek, J.: Nálezová zpráva z operativního průzkumu a dokumentace, *Kostel sv. Urbana – dokumentace kostelního torza*, Locket 2009, uloženo v archivu Národního památkového ústavu ÚOP v Lokti).

MUK, J. – NOVOSADOVÁ, O.: *Elaborát stavebně historického průzkumu kostela sv. Urbana v Karlových Varech – Rybářích*, 1988, rukopis (zde rovněž uvedena další literatura), uloženo v archivu Národního památkového ústavu ÚOP v Lokti.

Magistrát města Karlovy Vary, oddělení památkové péče, opřel své závazné stanovisko o skutečnost, že výše uvedený objekt je zapsán jako nemovitá kulturní památka v

Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 32766/4-902. Zmíněná vyhláška představuje základní rámec pro správní rozhodování. Z těchto důvodů se Magistrát města Karlovy Vary, oddělení památkové péče, domnívá, že úpravy nenaruší historickou hodnotu objektu a realizace je přijatelná při dodržení výše uvedených podmínek.

Posuzované přístupové schodiště ke kostelu sv. Urbana je součástí areálu kulturní památky. Jedná se o doklad historického přístupu k objektu. Schodiště bylo součástí širšího pojetí celého prostoru. K jeho obnově je nutné přistupovat s ohledem, že se jedná o historickou a z památkového hlediska hodnotnou konstrukci.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem bylo rozhodnuto tak, jak je ve výroku tohoto stanoviska uvedeno.

Toto závazné stanovisko je vydáno dle ust. § 149 odst. 1 s.ř. jako podklad pro rozhodnutí příslušného stavebního úřadu. Jeho obsah je v souladu s ust. §11 odst. 3 zákona o státní památkové péči závazný pro výrokovou část rozhodnutí příslušného stavebního úřadu a nenahrazuje rozhodnutí stavebního úřadu (stavební povolení ani ohlášení).

Poučení:

Proti tomuto závaznému stanovisku nelze v souladu s ust. § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat samostatné odvolání, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu ve věci. V rámci odvolacího řízení bude v souladu s ustanovením § 149 odst. 4 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

MAGISTRÁT MĚSTA
KARLOVY VARY

(41)

Antonín Haidlmaier

vedoucí oddělení památkové péče

Na vědomí: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti
Magistrát města Karlovy Vary - stavební úřad
Vlastní

Počet listů: 2
Počet příloh: 0